

Beskrivningar av uppgifterna för elevvårdens aktörer inom förskoleundervisningen

I detta dokument beskrivs följande aktörers uppgifter inom elevvården i förskoleundervisningen:

1) ledare inom småbarnspedagogik, 2) lärare inom småbarnspedagogik, 3) speciallärare inom småbarnspedagogik, 4) psykolog inom elevvården, 5) kurator inom elevvården, 6) hälsovårdare.

1. LEDARE INOM SMÅBARNSPEDAGOGIK

- Organiserar och leder det enhetsvisa elevvårdsarbetet inom förskoleundervisningen
- Fungerar som sammankallare och ordförande för den gemensamma elevvårdsgruppen två gånger per år
- Ansvarar för genomförandet av elev- och studerandevårdsplanen och för eventuella nödvändiga enhetsvisa preciseringar.

2. LÄRARE INOM SMÅBARNSPEDAGOGIK

- Är medlem i den gemensamma elevvårdsgruppen
- Observerar tillsammans med det övriga teamet barnens tillväxt, utveckling, lärande och välbefinnande som en helhet inom förskoleundervisningen
- Ansvarar för planeringen, genomförandet och utvärderingen av förskolegruppens pedagogiska verksamhet och välfärdsarbete samt för utvecklandet av verksamheten
- Genomför fostringssamarbete med vårdnadshavarna
- Deltar i sektorsövergripande samarbete
- Gör vid behov en anmälan om barnet till barnskyddet och/eller polisen enligt barnskyddslagen
- Kan konsultera en expert inom elevvårdens tjänster om barnets behov av individuell elevvård eller upprätta en sektorsövergripande expertgrupp
- Enligt lagen om elev- och studerandevård (16 §) är läraren vid behov skyldig att hänvisa barnet till elevvårdens tjänster

3. SPECIALLÄRARE INOM SMÅBARNSPEDAGOGIK

- Deltar i sina arbetsenheters gemensamma elevvårdsgrupper
- Arbetar i förskolegrupper och i samarbete med förskolegruppernas personal
- Samarbetar med vårdnadshavarna till barn i förskoleåldern, elevvårdens personal och andra experter

4. PSYKOLOG INOM ELEVVÅRDEN

Elevvårdens psykolog är expert på psykiskt välbefinnande och lärandets psykologi. Enligt lagen om elev- och studerandevård (1287/2013) avses med psykologtjänster att elevhälsans psykolog ger stöd och handledning för studierna och skolgången, vilket

- 1) främjar välbefinnandet i skol- och studiegemenskapen samt samarbetet med de studerandes familjer och andra närstående,
- 2) stöder de studerandes inläring och välbefinnande och deras sociala och psykiska färdigheter.

Konsultation i ett tidigt skede är den primära tjänsten som en psykolog inom elevvården erbjuder för att stödja barn i förskoleåldern. Syftet med arbetet är att som medlem i elevvårdsgruppen främja barnens psykiska välbefinnande, lärande och en positiv helhetsutveckling under förskoleåret och i övergången till skolan. I psykologens arbete inom förskoleundervisningen ingår samarbete, konsultation för personalen samt individuellt arbete med barnen och deras vårdnadshavare. Det gemensamma arbetet omfattar stödjande av förskoleenhetens välbefinnande på gruppnivå (stämning, arbetsro, ingripande i mobbning) genom sektorsövergripande samarbete.

Psykologens individuellt riktade tjänster inom elevvården omfattar i huvudsak stöd till barnets närstående, nätverkssamarbete, inledandet av barnets skolgång samt servicehandledning. Psykologen konsulteras om behovet av individuellt riktade tjänster, och hen bedömer behovet tillsammans med de anställda inom småbarnspedagogiken och/eller vårdnadshavarna. Psykologen deltar vid behov och på begäran i bedömning och planering av barnspecifika stödåtgärder med tanke på lärande, psykisk utveckling, svårigheter med självreglering och psykisk hälsa. Psykologen kan vid behov och på begäran ge ett psykologiskt utlåtande, eller annan motsvarande utredning, gällande avvikande ordnande av förskoleundervisning för ett barn på grund av barnets stödbehov eller hälsotillstånd, inledande av den grundläggande utbildningen ett år senare än vad som föreskrivs eller behovet av förlängd/tidigarelagd läroplikt. Psykologen kan dessutom på begäran och vid behov konsultera om behovet av tolknings- och assistenttjänster av hälsoskäl. Elevvårdens psykolog deltar vid behov i planeringen av stöd vid övergången till skolan. Psykologen inom förskoleundervisningen ansvarar för överföring av nödvändig information till psykologen inom den grundläggande utbildningen. Psykologen deltar också vid behov i överföringen av sådan information från förskoleundervisningen till den grundläggande utbildningen som är nödvändig med tanke på ordnandet av undervisningen.

Psykologen deltar vid behov och med barnets och/eller vårdnadshavarens samtycke i en sektorsövergripande expertgrupp.

5. KURATOR INOM ELEVVÅRDEN

Elevvårdens kurator är expert inom det sociala området, social interaktion och socialt välbefinnande. Enligt lagen om elev- och studerandevård (1287/2013) avses med kuratorstjänster att elevvårdens kurator ger stöd och handledning för studier och skolgång, vilket:

- 1) främjar välbefinnandet i skol- och studiegemenskapen samt samarbetet med elevernas familjer och andra närstående.
- 2) stöder elevernas lärande, välbefinnande samt deras sociala och psykiska färdigheter.

Konsultation i ett tidigt skede är den primära tjänsten som en kurator inom elevvården erbjuder när det gäller att stödja barn i förskoleåldern. Kuratorns uppgifter inom förskoleundervisningen omfattar både det gemensamma och det individuella elevvårdsarbetet. Till uppgifterna hör klientarbete, elevvårdsarbete enligt läroplanen och sektorsövergripande samarbete inom förskoleenheten och med

instanser utanför förskoleenheten. Målet med kuratorns arbete är dessutom att främja samarbetet mellan hemmen och förskoleenheten.

Gemensamt arbete

Det gemensamma elevvårdsarbetet riktas till förskoleenheten. Inom förskoleundervisningen kan kuratorn:

- Delta i den gemensamma elevvårdsgruppens verksamhet som expert inom sitt eget specialområde
- Medverka i utvecklingen förskoleenhetens gemensamma verksamhetskultur
- Främja, planera och följa upp välbefinnandet och säkerheten i förskolemiljön och förskolegemenskapen
- Informera om kuratorstjänster och praxis för barn, vårdnadshavare och andra samarbetsparter inom förskoleundervisningen
- Planera föräldramöten, övergångsskeden och temadagar
- Delta i krisarbetsgruppen vid förskoleenheten

Till stöd för förskoleenhetens välbefinnande kan kuratorn i samarbete med läraren bland annat

- Konsultatera förskoleenhetens personal
- Kartlägga gruppernas allmänna situation och delta i planeringen av verksamhetssätten
- Observera verksamheten i grupperna
- Arbeta med barngrupper

Individuell elevvård

Det individuella arbetet kan omfatta:

- Kartläggning och bedömning av barnets helhetssituation
- Stödmöten med barnet
- Stöd och rådgivning kring vårdnadshavarnas föräldraskap
- Konsultation för förskoleenhetens personal
- Samarbete med barnet, vårdnadshavaren och förskoleenhetens personal för att ordna barnets undervisning: Kuratorn deltar vid behov och på begäran i bedömningen och planeringen av barnspecifika stödåtgärder gällande förhållanden, sociala relationer, socialt samspel och välbefinnande, uppförande, känsloliv samt livskompetens. Elevvårdens kurator deltar vid behov i planeringen av stöd vid övergången till skolan.
- Samarbete med samarbetsparter utanför förskoleenheten som arbetar med barnet (till exempel barnskyddet, familjerådgivningen, habiliteringstjänster för barn)
- Hänvisning till stödåtgärder utanför förskoleenheten

Kuratorn deltar vid behov och med barnets och/eller vårdnadshavarens samtycke i en sektorsövergripande expertgrupp.

6. HÄLSOVÅRDARE

Barnrådgivningen ansvarar för hälsovårdstjänsterna inom förskoleundervisningens elevvård. Barnrådgivningens hälsovårdare är expert på förebyggande hälso- och sjukvård. Barnrådgivningens tjänster består av periodiska hälsoundersökningar och hälsorådgivning, där kundernas och familjernas behov beaktas. Hälsovårdaren samarbetar sektorsövergripande med andra yrkesgrupper.

Individuell elevvård

- Egen hälsovårdare för barn i förskoleåldern vid rådgivningsbyrån
- Tjänster som tillhandahålls av en hälsovårdare vid rådgivningsbyrån för barn i förskoleåldern, såsom hälsoundersökningar för 6-åringar och individuella besök. Före undersökningen har barnet deltagit i en omfattande hälsoundersökning för 4-åringar som utförts av en hälsovårdare och läkare och som ligger till grund för hälsoundersökningarna för 5- och 6-åringar.
- Med vårdnadshavarens samtycke deltar hälsovårdaren vid behov i en sektorsövergripande expertgrupp och i andra nätverksmöten.
- Hälsovårdaren deltar vid behov och på begäran i bedömning och planering av barnspecifika stödåtgärder gällande barnets hälsotillstånd och funktionsförmåga. Hälsovårdaren deltar vid behov i planeringen av stödet vid övergången till skolan.

Gemensamt arbete

- Rådgivningsbyråns hälsovårdare deltar i mån av möjlighet och vid behov i de gemensamma elevvårdsgrupperna vid förskoleenheterna inom sitt område.
- Hälsovårdarens uppgift är att lyfta fram hälsofrämjande aspekter i förskoleenheterna.
- Annat gemenskapsarbete: en hälsovårdare som utnämnts av rådgivningsbyrån samt servicearbetsledarna i området deltar i regionala triangelmöten två gånger per år. Triangel-samarbetet är en arbetsgrupp för småbarnspedagogiken, rådgivningsbyråerna, habiliteringstjänsterna för barn och familjesocialarbetet.
- Svarar på konsultationer: Kontakten och konsultationen med rådgivningsbyrån sker via den centraliserade myndighetslinjen inom Västra Nylands välfärdsområde. Om ärendet inte kan skötas via den centraliserade linjen, hänvisas kunden vid behov till en hälsovårdare vid rådgivningsbyrån.

Förskoleenheten konsulterar i första hand barnets egen hälsovårdare i ärenden som gäller enskilda barn.